

מקבעים סינכרוניים, דיאכرونנים והשוואתיים

יהודית רון

17 ביולי 2005

סינכרוניים:

- באיסלנדית עתיקה הנטיה של שמות חזקים היא:

<i>nom.</i>	fiskr	fishkar
<i>acc.</i>	fish	fiska
<i>gen.</i>	fisks	fiska
<i>dat.</i>	fiski	fishum

כאשר את- *fisk* ניתן להחליף בכל שם חזק.

- באירית יש השפעה חזקה של פאלאטאליזציה, בrama הסינכרונית, על המערכת הפונולוגית: כמעט כל העיצורים נהגים באופן שונה בסביבה פאלאטאלית. אופן הריאני המדויק שלם תלוי באיזור באירלנד שבו מדובר.

דיאכرونנים:

- הפלוסיבים ההדו-אירופיים האוטומים (*k*, *t, *p, *x, *f, *ɸ, *h) הופכים לפריקטיבים בגרמניות (*kw*, *th, *ph, *h₂). חלק ממעתק-ההגאים הגרמני הראשון.
- בענף ה- P-Celtic של השפות הקלטיות (*kw*) הדו-אירופי התפתח ל- *p*; בענף ה- Q-Celtic, הוא נשאר ולاري.

השוואתיים:

- בלטינית הפרטיציפ האקטיבי בהווה בניוי מגע ההווה + *ns* (כק *amans*, בפועל *amo*, *amare* "לאהוב") ובשאר הנטיה ב-*-nt*. באנגלית עתיקה הוא בסיוותה (*scinan* "to shine", *scinende* -(e)nde).
- הן יפאנית והן פינית הן שפות אגלו-ינטיביות: מורפיזמות מודבקות בהן זו אחר זו.